

Bölüm 6

VESTİBÜLER MİGREN

Mustafa ÇOLAK¹

GİRİŞ

Migrenin vertigo atakları ile olan birlikteliği çok eski yıllarda fark edilmiş olmasına rağmen ilk çarpıcı çalışma için bir asır geçmesi gerekiyordu⁽¹⁾. Yirminci yüzyılın sonlarına doğru migren hastalarının %77'sinde nörotolojik semptomların eşlik ettiğini gösteren bir çalışma konuya olan ilgiyi arttırmış ve günümüze kadar birçok çalışmaya öncü olmuştur⁽²⁾.

EPİDEMİYOLOJİ

Vestibüler migren (VM), migren tipi baş ağrısına eşlik eden epizodik vertigo'nun sık görülen bir nedenidir⁽³⁾. Yapılan çalışmalarda VM yıllık prevalansı %1-2.7 arasında değişmektedir^(4,5). Sebebi belirsiz tekrarlayıcı vertigo atakları olan hastalarda, migren prevalansı %60 ile %80 arasında değişirken baş ağrısı nedeniyle hastaneye başvuran hastaların %10 ile %20'sinde VM görülür^(6,7). Bazı çalışmalar VM'nin sıklığının kadınlarda erkeklere göre daha fazla (1.5-5 kat) olduğunu göstermiştir⁽⁸⁻¹²⁾. Vestibüler migren hem yetişkinlerde hem de çocuklarda görülebilir. Tüm yaş grubunda tekrarlayan vertigonun ikinci en sık nedeni vestibüler migrendir^(13,14).

KLİNİK ÖZELLİKLER VE TANI

Vestibüler Migren tanısı tekrarlayıcı vestibüler semptomların olması, migren öyküsü olması, vertigo ile migren semptomları arasında geçici ilişkisi olması ve diğer nedenlerin dışlanması ile konulur^(15,16). Kesin ve muhtemel VM için tanısız kriterler önce Neuhauser ve ark. tarafından belirlenmiş daha sonra Bárány Derneği ve Uluslararası Baş Ağrısı Derneği (IHS) tarafından revize edilerek son hali ilan edilmiştir^(10,15) (Tablo 1).

¹ Uzm. Dr., Ankara Şehir Hastanesi. mustafacolakdr@gmail.com

İlaç Dışı Tedavi

Her gün ilaç almak ve olası yan etkiler bazı hastaları ilaç dışı tedavilere yönlendirir. Fiziksel gevşeme, biofeedback ve stres yönetimi (bilişsel davranış terapisi) gibi davranışsal müdahaleler migren baş ağrısının önlenmesinde farmakolojik yöntemlere kıyasla paralel ve klinik olarak tatmin edici iyileşme gösterir⁽⁶⁰⁾. Bu davranışsal terapiler VM hastalarında etkinliği çalışılmamış olsa da birtakım psikiyatrik ve psikolojik faktörlerden alevlenebilen VM'de de etkili olmaları muhtemeldir. Ayrıca düzenli yapılan fiziksel egzersiz de VM hastalarının atak sıklığını ve şiddetini azaltabilir⁽⁶²⁾.

Prognoz

VM hastalarının ortalama 9 yıllık takiplerinde atak sıklığının yarı yarıya azaldığını ama hala hastaların büyük bir çoğunluğunun vertigo semptomları göstermeye devam ettiği tespit edilmiştir⁽²³⁾. İlerleyen yıllarda hastalarda başlangıçta olmayıp atak sırasında veya devamlı olan sensörinöral işitme kaybı gelişebilir. Bilateral vestibüler bozukluk ise çok nadir gözükmektedir⁽⁶³⁾.

KAYNAKLAR

1. Liveing, E. (1873). *On megrim: sick headache and some allied health disorders: a contribution to the pathology of nerve storms*. London: Churchill
2. Kayan A, Hood JD. Neuro-otological manifestations of migraine. *Brain*. 1984;107:1123-1142. doi:10.1093/brain/107.4.1123
3. Byun YJ, Levy DA, Nguyen SA, et al. Treatment of Vestibular Migraine: A Systematic Review and Meta-analysis [published online ahead of print, 2020 Feb 21]. *Laryngoscope*. 2020;10.1002/lary.28546. doi:10.1002/lary.28546
4. Neuhauser HK, Radtke A, von Brevern M, et al. Migrainous vertigo: prevalence and impact on quality of life. *Neurology*. 2006;67:1028-1033.
5. Formeister EJ, Rizk HG, Kohn MA, et al. The epidemiology of vestibular migraine: a population-based survey study. *Otol Neurotol*. 2018;39:1037-1044.
6. Cho SJ, Kim BK, Kim BS, et al. Vestibular migraine in multicenter neurology clinics according to the appendix criteria in the third beta edition of the international classification of headache disorders. *Cephalalgia*. 2016;36:454-462.
7. Yollu U, Uluduz DU, Yilmaz M, et al. Vestibular migraine screening in a migraine diagnosed patient population, and assessment of vestibulocochlear function. *Clin Otolaryngol*. 2017;42:225-33.
8. Bisdorff A, Bosser G, Gueguen R, et al. The epidemiology of vertigo, dizziness, and unsteadiness and its links to co-morbidities. *Front Neurol*. 2013;4:29. doi:10.3389/fneur.2013.00029
9. Dieterich M, Brandt T. Episodic vertigo related to migraine (90 cases): vestibular migraine?. *J Neurol*. 1999;246(10):883-892. doi:10.1007/s004150050478
10. Neuhauser H, Leopold M, von Brevern M, et al. The interrelations of migraine, vertigo, and migrainous vertigo. *Neurology*. 2001;56(4):436-441. doi:10.1212/wnl.56.4.436

11. Cass SP, Furman JM, Ankerstjerne K, et al. Migraine-related vestibulopathy. *Ann Otol Rhinol Laryngol.* 1997;106(3):182-189. doi:10.1177/000348949710600302
12. Johnson GD. Medical management of migraine-related dizziness and vertigo. *Laryngoscope.* 1998;108:1-28. doi:10.1097/00005537-199801001-00001
13. Gioacchini FM, Alicandri-Ciuffelli M, Kaleci S, et al. Prevalence and diagnosis of vestibular disorders in children: a review. *Int J Pediatr Otorhinolaryngol.* 2014;78(5):718-724. doi:10.1016/j.ijporl.2014.02.009
14. Tungvachirakul V, Lisnichuk H, O'Leary SJ. Epidemiology of vestibular vertigo in a neuro-otology clinic population in Thailand. *J Laryngol Otol.* 2014;128(2):31-38. doi:10.1017/S0022215113003484
15. Lempert T, Olesen J, Furman J, et al. Vestibular migraine: diagnostic criteria. *J Vestib Res.* 2012;22:167-72.
16. Headache Classification Committee of the International Headache Society (IHS). The international classification of headache disorders, 3rd edition. Available at: <https://www.ichd-3.org/>. Accessed January 8, 2019.
17. von Brevern M, Radtke A, Clarke AH, Lempert T. Migrainous vertigo presenting as episodic positional vertigo. *Neurology.* 2004; 62:469.
18. Salhofer S, Lieba-Samal D, Freydl E, et al. Migraine and vertigo—a prospective diary study. *Cephalalgia.* 2010; 30:821.
19. Murdin L, Chamberlain F, Cheema S, et al. Motion sickness in migraine and vestibular disorders. *J Neurol Neurosurg Psychiatry.* 2015;86:585-7.
20. Cutrer FM, Baloh RW. Migraine-associated dizziness. *Headache.* 1992;32:300-304.
21. Teggi R, Colombo R, Albera R, et al. Clinical features, familial history and migraine precursors in patients with definite vestibular migraine: The VM phenotypes projects. *Headache.* 2018;58:534-544.
22. Tabet P, Saliba I. Meniere's disease and vestibular migraine: updates and review of the literature. *J Clin Med Res.* 2017;9:733-744.
23. Radtke A, von Brevern M, Neuhauser H, et al. Vestibular migraine: long-term follow-up of clinical symptoms and vestibulo-cochlear findings. *Neurology.* 2012;79:1607-1614.
24. Baloh RW. Neurotology of migraine. *Headache.* 1997; 37:615.
25. Viirre ES, Baloh RW. Migraine as a cause of sudden hearing loss. *Headache.* 1996; 36:24.
26. Lopez-Escamez JA, Carey J, Chung WH, et al. Diagnostic criteria for Menière's disease. *J Vestib Res.* 2015; 25:1.
27. von Brevern M, Lempert T. Vestibular migraine. *Handb Clin Neurol.* 2016;137:301-316.
28. von Brevern M, Zeise D, Neuhauser H, et al. Acute migrainous vertigo: clinical and oculographic findings. *Brain.* 2005; 128:365-374
29. Polensek SH, Tusa RJ. Nystagmus during attacks of vestibular migraine: an aid in diagnosis. *Audiol Neurootol.* 2010;15:241-246.30.
30. Lechner C, Taylor RL, Todd C, et al. Causes and characteristics of horizontal positional nystagmus. *J Neurol* 2014;261:1009-17.
31. Kang WS, Lee SH, Yang CJ, et al. Vestibular function tests for vestibular migraine: clinical implication of video head impulse and caloric tests. *Front Neurol* 2016;7:166.
32. Vitkovic J, Paine M, Rance G. Neuro-otological findings in patients with migraine and nonmigraine-related dizziness. *Audiol Neurootol.* 2008;13:113-122.
33. Casani AP, Sellari-Franceschini S, Napolitano A, et al. Otoneurologic dysfunction in migraine patients with or without vertigo. *Otol Neurotol* 2009;30:961-967.
34. Bolding MI, Ljostad U, Mygland A, et al. Comparison of interictal vestibular function in vestibular migraine vs migraine without vertigo. *Headache* 2013;53:1123-1133.

35. Mahringer A, Rambold HA. Caloric test and video-head-impulse: a study of vertigo/ dizziness patients in a community hospital. *Eur Arch Otorhinolaryngol.* 2014; 271:463–472.
36. Baier B, Dieterich M. Vestibular-evoked myogenic potentials in “vestibular migraine” and Meniere’s disease. A sign of electrophysiological link? *Ann N Y Acad Sci.* 2009;1164:324–327.
37. Zuniga MG, Janky KL, Schubert MC, et al. Can vestibular-evoked myogenic potentials help differentiate Meniere disease from vestibular migraine? *Otolaryngol Head Neck Surg.* 2012;146:788–796.
38. Salviz M, Yuce T, Acar H, et al. Diagnostic value of vestibular-evoked myogenic potentials in Meniere’s disease and vestibular migraine. *J Vestib Res.* 2015;25:261–226.
39. Lempert T, von Brevern M. Vestibular Migraine. *Neurol Clin.* 2019;37(4):695-706.
40. Huppert D, Strupp M, Brandt T. Long-term course of Menie`r’s disease revisited. *Acta Otolaryngol* 2010;130:644–651.
41. Radtke A, Lempert T, Gresty MA, et al. Migraine and Meniere’s disease: is there a link? *Neurology* 2002;59:1700–1704.
42. Brantberg K, Baloh RW. Similarity of vertigo attacks due to Meniere’s disease and benign recurrent vertigo, both with and without migraine. *Acta Otolaryngol.* 2011; 131:722–727.
43. Kim JS. Vertigo and gait ataxia without usual signs of lateral medullary infarction: a clinical variant related to rostral-dorsolateral lesions. *Cerebrovasc Dis.* 2000; 10:471-474
44. Kim SH, Kim HJ, Kim JS. Isolated vestibular syndromes due to brainstem and cerebellar lesions. *J Neurol.* 2017; 264:63-69
45. Choi JH, Park MG, Choi SY, et al. Acute transient vestibular syndrome: prevalence of stroke and efficacy of bedside evaluation. *Stroke.* 2017;48:556–62.
46. Neuhauser H, Radtke A, von Brevern M, et al. Zolmitriptan for treatment of migrainous vertigo: a pilot randomized placebo-controlled trial. *Neurology.* 2003;60:882–883.
47. Bikhazi P, Jackson C, Ruckenstein MJ. Efficacy of antimigrainous therapy in the treatment of migraine-associated dizziness. *Am J Otol.* 1997; 18:350-354
48. Prakash S, Shah ND. Migrainous vertigo responsive to intravenous methylprednisolone: case reports. *Headache.* 2009;49:1235–1239.
49. Salviz M, Yuce T, Acar H, et al. Propranolol and venlafaxine for vestibular migraine prophylaxis: a randomized controlled trial. *Laryngoscope.* 2016;126: 169–174.
50. Baier B, Winkenwerder E, Dieterich M. Vestibular migraine: effects of prophylactic therapy with various drugs. A retrospective study. *J Neurol* 2009;256:436–442.
51. Mikulec AA, Faraji F, Kinsella LJ. Evaluation of efficacy of caffeine cessation, nortriptyline, and topiramate therapy in vestibular migraine and complex dizziness of unknown etiology. *Am J Otolaryngol.* 2012;33:1217.
52. Lepcha A, Amalanathan S, Augustine AM, et al. Flunarizine in the prophylaxis of migrainous vertigo: a randomized controlled trial. *Eur Arch Otorhinolaryngol.* 2014;271:2931–2936.
53. Reploeg MD, Goebel JA. Migraine-associated dizziness: patient characteristics and management options. *Otol Neurotol.* 2002;23:364–371.
54. Power L, Shute W, McOwan B, et al. Clinical characteristics and treatment choice in vestibular migraine. *J Clin Neurosci.* 2018;52:50–53.
55. Cha YH. Migraine-associated vertigo: diagnosis and treatment. *Semin Neurol.* 2010;30:167–174.
56. Jackson JL, Cogbill E, Santana-Davila R, et al. A Comparative Effectiveness Meta-Analysis of Drugs for the Prophylaxis of Migraine Headache. *PLoS One.* 2015;10(7):e0130733. doi:10.1371/journal.pone.0130733
57. Liu F, Ma T, Che X, et al. The efficacy of venlafaxine, flunarizine, and valproic acid in the prophylaxis of vestibular migraine. *Front Neurol.* 2017;8:524

58. Silberstein SD, Holland S, Freitag F, et al. Evidence-based guideline update: pharmacologic treatment for episodic migraine prevention in adults: report of the Quality Standards Subcommittee of the American Academy of Neurology and the American Headache Society. *Neurology* 2012;78(17):1337–1345. doi:10.1212/WNL.0b013e3182535d20
59. von Brevern M, Lempert T. Vestibular Migraine: Treatment and Prognosis. *Semin Neurol*. 2020;40(1):83-86. doi:10.1055/s-0039-3402067
60. Penzien DB, Irby MB, Smitherman TA, et al. Well established and empirically supported behavioral treatment for migraine. *Curr Pain Headache Rep*. 2015;19(07):34
61. Lahmann C, Henningsen P, Brandt T, et al. Psychiatric comorbidity and psychosocial impairment among patients with vertigo and dizziness. *J Neurol Neurosurg Psychiatry*. 2015;86:302–308
62. Lee YY, Yang YP, Huang PI, et al. Exercise suppresses COX-2 pro-inflammatory pathway in vestibular migraine. *Brain Res Bull*. 2015;116:98–105.
63. Wester JL, Ishiyama A, Ishiyama G. Recurrent vestibular migraine vertigo attacks associated with the development of profound bilateral vestibulopathy: a case series. *Otol Neurotol*. 2017;38:1145–1148.